

ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกาเปิดรับสื่อมวลชนกับความทันสมัยของประชาชน
ในจังหวัดฉะเชิงเทรา

นางสุกัญญา นาคสุข

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2537

ISBN 974-584-260-5

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I17130815

THE RELATIONSHIP BETWEEN MEDIA EXPOSURE AND MODERNIZATION OF PEOPLE
IN CHACHOENGSAO PROVINCE

Mrs. Sukanya Naksuk

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts
Department of Public Relations
Graduate School
Chulalongkorn University

1994

ISBN 974-584-260-5

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนกับความทันสมัย
ของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา

โดย นางสาวสุกัญญา นาคสุข
ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พนัสนิ์ เขยจรรยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

..... คนบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัย)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์จิตราภรณ์ สุทธิวรเศรษฐ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์พนัสนิ์ เขยจรรยา)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ ปิตินันนะโชษิต)

พิมพ์ต้นฉบับยกย่องวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมที่พิมพ์อยู่ด้านล่าง

สุกัญญา นาคสุข : ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนกับความทันสมัยของ
ประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา (THE RELATIONSHIP BETWEEN MEDIA EXPOSURE AND
MODERNIZATION OF PEOPLE IN CHACHOENGSAO PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา :
รศ.พัชนี เขยจรยา, 130 หน้า. ISBN 974-584-260-5

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชนกับ
ความทันสมัยของประชาชนในจังหวัดฉะเชิงเทรา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษามีจำนวน 292 คน
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่
ค่าร้อยละ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบหาร์เชิล และการวิเคราะห์
ถดถอยพหุคูณ ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS^X

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. การติดต่อกับสังคมภายนอก อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์
กับการเปิดรับสื่อมวลชน แต่เพศชายไม่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับสื่อมวลชน
2. การติดต่อกับสังคมภายนอก ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ มีความสัมพันธ์กับ
ความทันสมัย แต่เพศชายและอายุไม่มีความสัมพันธ์กับความทันสมัย
3. การเปิดรับสื่อมวลชนมีความสัมพันธ์กับความทันสมัย
4. การติดต่อกับสังคมภายนอก การศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ แต่ละตัวแปรกับความทันสมัย
มีค่าความสัมพันธ์ลดลง เมื่อควบคุมตัวแปรการเปิดรับสื่อมวลชน
5. ระดับการศึกษาสามารถอธิบายความทันสมัยได้ดีที่สุด

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์.....
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....
ปีการศึกษา 2536

ลายมือชื่อนิติต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม

C551029 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: MEDIA EXPOSURE / MODERNIZATION / COSMOPOLITE

SUKANYA NAKSUK : THE RELATIONSHIP BETWEEN MEDIA EXPOSURE AND
MODERNIZATION OF PEOPLE IN CHACHOENGSAO PROVINCE. THESIS ADVISOR :
ASSO. PROF. PATCHANEE CHEYJUNYA, 130 PP. ISBN 974-584-260-5

The purpose of this research was to study the relationship between media exposure and modernization of the people in Chachoengsao Province. Questionnaires were used to collect data from a total of 292 samples. Frequency, percentage, pearson's product moment correlation coefficient, partial correlation and multiple regression were employed for the analysis of data. SPSS^x program was used for data processing.

The results of the study were as follows:

1. There was a significant correlation between cosmopolite, age, education, economic status and media exposure. Male was not significantly correlated with media exposure.
2. There was a significant correlation among cosmopolite, education, economic status and modernization. Male was not significantly correlated with modernization.
3. There was a significant correlation between media exposure and modernization.
4. The relationship significant level among cosmopolite, education, economic status and modernization was reduced when we controlled media exposure.
5. Education was the most obvious factor explaining modernization.

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์.....

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ.....

ปีการศึกษา..... 2536.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จสมบูรณ์ได้ด้วยความช่วยเหลือและความกรุณาจาก
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์พันธ์ เขยจรรยา ที่ได้ให้กำลังใจ ให้คำแนะนำ
ปรึกษาข้อคิดเห็น ตลอดจนแก้ไขเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์จิตราภรณ์
สุทธิวรเศรษฐ์ ประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์อุบลวรรณ บิณฑิมาโชติ
กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่าน ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์ประธาน รั้งสิมาภรณ์ ผู้อำนวยการกองงานคณะกรรมการ
ประชาสัมพันธ์แห่งชาติ กรมประชาสัมพันธ์ ที่ได้กรุณาให้การสนับสนุน ส่งเสริมในการศึกษา
ต่อของผู้วิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ คุณเสเชน ท้วทิมย์ สมาชิกสภาจังหวัดฉะเชิงเทรา ที่ได้กรุณาให้
ข้อมูลของจังหวัดฉะเชิงเทราเพื่อใช้ประโยชน์ในการทำวิจัย

นอกจากนี้ ใคร่ขอขอบพระคุณประชาชนจังหวัดฉะเชิงเทราทุกท่านที่ได้ให้ความ
ร่วมมือในการตอบแบบสอบถามอย่างดียิ่ง

ขอขอบพระคุณครอบครัวคุณสวัสดิ์ หมัดนุรักษ์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ อำนวย
ความสะดวกในการจัดพิมพ์วิทยานิพนธ์ด้วยดีตลอดมา

ขอขอบคุณ คุณอภิชัย และเด็กหญิงอัสมา นาคสุข สามีและบุตร ที่สละเวลา
และความสุขในส่วนที่จะได้รับ พร้อมทั้งได้ให้กำลังใจแก่ผู้วิจัยมาโดยตลอด

ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บิดา มารดา ผู้มีพระคุณยิ่ง และคณาจารย์ทุกท่าน
ที่มีส่วนประสิทธิ์ประสาทวิชาให้ผู้วิจัย และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ที่ให้การอุดหนุนเรื่องทุนในการทำวิทยานิพนธ์นี้ ขอขอบคุณสำหรับกำลังใจ ความเอื้ออาทร
และความห่วงใยจากพี่ น้อง และเพื่อน ๆ ทุกคน จนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลง
ด้วยดี

สุกัญญา นาคสุข

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ข
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญตาราง.....	ง

บทที่

1	บทนำ.....	1
	ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
	วัตถุประสงค์.....	5
	สมมติฐาน.....	5
	ขอบเขตการวิจัย.....	6
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	6
	นิยามศัพท์.....	8
	ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2	แนวความคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3	ระเบียบวิธีวิจัย.....	48
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	50
	การทดสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	51
	ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	52
	เกณฑ์ในการให้คะแนน.....	53
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	59
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	60
	การประมวลผลข้อมูล.....	61

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
4. ผลการวิจัย.....	62
ส่วนที่ 1 ผลการแสดงผลเชิงพรรณนา.....	62
ข้อมูลด้านประชากร.....	62
การติดต่อสังคมภายนอก.....	63
พฤติกรรมกา ^ร เปิดรับสื่อมวลชนของประชาชน ในจังหวัดฉะเชิงเทรา.....	64
ความทันสมัย.....	73
ส่วนที่ 2 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของตัวแปร.....	75
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	84
สรุปผลการวิจัย.....	85
อภิปรายผล.....	89
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	95
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย.....	96
บรรณานุกรม.....	97
ภาคผนวก ก.....	102
ภาคผนวก ข.....	115
ประวัติผู้วิจัย.....	130

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามการติดต่อกับสังคมภายนอก.....	64
2	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับการเปิดรับสื่อมวลชน.....	64
3	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อวิทยุ.....	65
4	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการเปิดรับสื่อวิทยุ.....	66
5	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์...	67
6	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาในการเปิดรับสื่อโทรทัศน์แต่ละครั้ง.....	68
7	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามความสนใจในการเลือกรับสถานีโทรทัศน์.....	69
8	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการเปิดรับหนังสือพิมพ์	70
9	แสดงจำนวนและร้อยละของระยะเวลาที่ใช้ในการอ่านหนังสือพิมพ์.....	71
10	แสดงจำนวนและร้อยละของความบ่อยครั้งในการอ่านนิตยสาร.....	72
11	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามจำนวนเล่มของนิตยสารที่อ่าน.....	73
12	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับของความทันสมัย	74
13	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างการติดต่อกับสังคมภายนอก ลักษณะทางประชากร และพฤติกรรมการเปิดรับสื่อมวลชน.....	75
14	แสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการติดต่อกับสังคมภายนอก ลักษณะทางประชากร กับความทันสมัย.....	77
15	แสดงค่าสหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างการเปิดรับสื่อมวลชนแต่ละชนิด กับความทันสมัย.....	79
16	แสดงการเปรียบเทียบค่าสหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรที่ควบคุมความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อมวลชนกับเมื่อยังไม่ได้ควบคุมความสัมพันธ์ของการเปิดรับสื่อมวลชน โดยใช้ค่าสหสัมพันธ์แบบพาเซียล.....	81

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
17	แสดงผลการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณระหว่างการติดต่อกับสังคมภายนอก เพศ อายุ ระดับการศึกษา ฐานะทางเศรษฐกิจ การเปิดรับสื่อมวลชน กับความทันสมัย.....	82
18	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเพศ.....	102
19	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามอายุ.....	102
20	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามระดับการศึกษา.....	103
21	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามสถานภาพการสมรส..	103
22	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามอาชีพหลัก.....	104
23	แสดงจำนวนและร้อยละของการมีสิ่งของในบ้าน.....	105
24	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเหตุผลในการ เปิด รับฟังวิทยุ.....	106
25	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเนื้อหาที่เปิดรับ จากวิทยุ.....	107
26	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเหตุผลในการ เปิดรับโทรทัศน์.....	108
27	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเนื้อหาที่เปิดรับ จากโทรทัศน์.....	109
28	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเหตุผลในการ เปิดรับ ข่าวสารจากหนังสือพิมพ์.....	110
29	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเนื้อหาที่เปิดรับจาก หนังสือพิมพ์.....	111
30	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามชื่อหนังสือพิมพ์ ที่นิยมอ่านเป็นประจำ.....	112
31	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเหตุผลในอ่านนิตยสาร	113
32	แสดงจำนวนและร้อยละของประชาชนจำแนกตามเนื้อหาที่เปิดรับจาก นิตยสาร.....	114